

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3993

Vragen van lid **Beckerman** (SP) aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat over *het journalistiek onderzoek naar kleine gasvelden in het Noordoosten van Nederland* (ingezonden 15 juli 2019).

Antwoord van Minister **Wiebes** (Economische Zaken en Klimaat) (ontvangen 16 september 2019).

Vraag 1

Kent u het artikel van de journalisten over het strafrechtelijk onderzoek van het Openbaar Ministerie (OM)?¹ Wat is hierop uw reactie?

Antwoord 1

Ja, ik ken het artikel en ik heb uw Kamer reeds in 2017 respectievelijk 2018 op de hoogte gesteld van de in het artikel genoemde strafrechtelijk onderzoeken².

Vraag 2

Welke gevolgen heeft het voor de gaswinner als inderdaad blijkt dat dit bedrijf te veel, soms drie keer de toegestane hoeveelheid, geproduceerd heeft?

Antwoord 2

Het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) is als onafhankelijk toezichthouder het bevoegde gezag voor het toezicht op de mijnbouwrichtingen en locaties. De landelijke inspecties, waaronder SodM, hebben als vaste werkwijze dat wanneer zij handhavend optreden, zij een afschrift hiervan toesturen aan het OM. SodM noch ik zijn inhoudelijk op de hoogte van de genoemde strafrechtelijk onderzoeken. Het is gebruikelijk dat de onderzoeken in stilte worden gedaan.

Indien het OM tot de conclusie komt dat er strafrechtelijke vervolging gaat plaatsvinden, is het aan de strafrechter om te bepalen wat de gevolgen daarvan zijn.

¹ <https://www.rtvnoord.nl/nieuws/210819/OM-Strafrechtelijk-onderzoek-naar-versnelde-gaswinning-in-afrondende-fase>

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 2637 en bij Brief aan de regering 7 november 2018 – Schriftelijke antwoorden op vragen gesteld tijdens de eerste termijn van de begrotingsbehandeling van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat op 6 november 2018 (2018Z20391).

SodM heeft aangegeven dat er op dit moment geen situaties zijn waar bij de winning van aardgas het winningsplan wordt overschreden.

Vraag 3

Hebben de gaswinners een gewijzigd winningsplan ingediend? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 3

Voor zover uw vraag betrekking heeft op de gaswinning uit het gasveld Diever, is het juist dat ik een gewijzigd winningsplan in procedure heb. Het ontwerpinstemmingsbesluit heeft voor de zomer van 2019 ter inzage gelegen en momenteel buig ik mij over de ontvangen zienswijzen.

Vraag 4

Wanneer verwacht u de resultaten van dit onderzoek van het OM en het onderzoek naar de NAM vanwege meerdere verontreinigingen? Gaat u de Kamer direct informeren?

Antwoord 4

Het is gebruikelijk dat het OM de strafrechtelijke onderzoeken in stilte uitvoert. Ik ben dan ook niet op de hoogte van de voortgang van het onderzoek. De resultaten van een strafrechtelijk onderzoek worden door het OM gecommuniceerd.

Vraag 5

Wat gaat u voor omwonenden doen die rondom deze locaties wonen en zich zorgen maken?

Antwoord 5

Een mijnbouwmaatschappij krijgt alleen toestemming om gas te winnen als dit veilig kan. Aan deze toestemming worden altijd voorwaarden en beperkingen verbonden waarop SodM toeziet. Het onderzoek dat door het OM is gestart naar aanleiding van de door SodM geconstateerde overtreding is in eerste aanleg gericht op het al dan niet sanctioneren van de geconstateerde overtreding door SodM. Het is een instrument naast de bestuursrechtelijke handhavinginstrumenten die SodM tot zijn beschikking heeft om tegen overtredingen op te treden. De bestuursrechtelijke handhavinginstrumenten hebben niet tot doel om overtredingen te sanctioneren maar bedrijven te dwingen overtredingen of onveilige situaties te doen beëindigen. Ik stel hierbij vast dat er door SodM is opgetreden en de overtreding inmiddels is beëindigd.

Ik beseft dat de gaswinning in Nederland zeer gevoelig ligt, ook uit de kleine velden. Hierbij is veiligheid de belangrijkste factor. Ik begrijp deze zorgen over hoe een onderzoek door het OM moet worden begrepen heel goed. Het onderzoek van het OM naar de door het SodM geconstateerde overtredingen is een voorbeeld van hoe verschillende instanties elkaar aanvullen om eenzelfde doel na te streven.

Door het verbeteren van de vindbaarheid van informatie op de websites van TNO en KNMI streef ik ernaar om alle beschikbare informatie toegankelijk te maken. Dit geeft omwonenden een beter inzicht waardoor zorgen kunnen worden weg genomen.

Vraag 6

Klopt het dat u maandelijks de productiecijfers per veld ontvangt? Waarom is de Kamer niet geïnformeerd over deze kwestie?

Antwoord 6

Op basis van de Mijnbouwregelgeving dienen de mijnbouwmaatschappijen maandelijks deze gegevens te overleggen. Deze gegevens zijn openbaar. De hoeveelheid aardgas die maandelijks per gasveld gewonnen wordt, wordt sinds 2003 gepubliceerd op www.nlog.nl. Het mijnbouwbedrijf moet uiterlijk vier weken na iedere kalendermaand deze gegevens verstrekken. TNO zorgt dat deze gegevens uiterlijk vier weken daarna worden gepubliceerd. Deze gegevens zijn te vinden onder het tabblad data/productie- en injectiedata.

Vraag 7

In hoeverre wordt bij overige velden het winningsplan overschreden? Kunt een volledig overzicht geven?

Antwoord 7

SodM houdt toezicht op de gaswinning in Nederland. SodM heeft aangegeven op dit moment geen situaties te kennen waar bij de winning van aardgas het winningsplan wordt overschreden.

Vraag 8

Welke effecten hebben de geconstateerde overschrijdingen, voor zowel mens als milieu?

Antwoord 8

Op dit moment zijn mij geen overschrijdingen van winningsplannen bekend. Naast instemming met een winningsplan heeft een bovengrondse locatie een omgevingsvergunning, waarin doorgaans ook een maximum winningsvolume per dag is bepaald. Dit is een snelheid (gemeten in volume per dag) per winningslocatie. De overtreding die is geconstateerd, betrof een overschrijding van dit maximaal winningsvolume per dag. Overschrijding hiervan kan leiden tot het overtreden van de geluidsnorm in de vergunning.

Vraag 9

Bent u bereid vooraf consequenties te stellen, zodat duidelijk is dat gaswinners zich daadwerkelijk aan het winningsplan moeten houden? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 9

Aan mijn instemming met het winningsplan kan ik voorwaarden stellen. Een mijnbouwmaatschappij moet binnen deze instemming opereren. Het toezicht hierop ligt in handen van SodM. SodM houdt zowel toezicht op de verloop van de winning conform het winningsplan als ook toezicht op naleving van de omgevingsvergunningen van locaties.

SodM heeft aangegeven op dit moment geen situaties te kennen waar bij de winning van gas het winningsplan wordt overschreden. Wanneer overschrijdingen bij SodM bekend zijn, kan de inspecteur-generaal der mijnen (IGM) ingrijpen. Indien nodig kan een last onder dwangsom worden opgelegd om de overtreding ongedaan te maken. Voor het geval de overtreding in het verleden heeft plaatsgevonden, kan het Openbaar Ministerie worden ingelicht. Ik acht deze instrumenten afdoende om tegen te gaan dat gaswinning afwijkt van hetgeen vergund is of waarmee door mij is ingestemd. Of in bepaalde situaties overgegaan moet worden tot het verscherpen van het toezicht is ter beoordeling van SodM.